

ki je zahteval, da morajo biti v s i n a r o d i s v o b o d n i i n d a m o r a j o d o b i t i v s a k s v o j o d r ž a v o . Zato so zahtevali čehi in Slovaki svojo državo češkoslovaško republiko, Srbi, Hrvati in Slovenci pa svojo svobodno državo — Jugoslavijo. Tako smo se osvobodili in ujedinili. Predsednik Češkoslovaške republike je postal Masaryk, ki je bil velik prijatelj našega kralja Aleksandra. Lepa slavnost je bila v Pragi, ko se je pred božičem l. 1918. vračal predsednik Masaryk v svojo osvobojeno domovino. Spremljali so ga vojaki legionarji in Sokoli. Srečno je vladal svoji državi do pozne starosti, ko je odšel na oddih v Lane. Bil nam je vedno zvest zaveznik. Ljubili in spoštovali so ga vsi državljanji kot svojega tatička, cenili in uvaževali so ga vsi narodi sveta. Tako je umrl slavljen in češčen povsod in na njegov pogreb v Pragi so prišli zastopniki vseh narodov in držav. Med prvimi so bili naši državniki in Sokoli. Na topovskem vozlu so ga peljali trije pari konj s praškega gradu, kjer so se tri dni in tri noči neprestano vrstili

Masarykova rojstna hiša
v Hodoninu na Moravskem

stotisoči ljudi, ki so ga prišli kropit. Na kolodvoru mu je češkoslovaška vojska izkazala zadnjo čast. Vsa Praga je bila ometa v črno; več ko milijon ljudi je stalo po ulicah, kjer se je pomikal sprevod, ki je bil dolg sedem kilometrov.

Pogled na Hradčane v Pragi

Vlak je odpeljal krsto v Lane, kjer si je želel biti prezident Masaryk pokopan poleg svoje žene Šarlote ...

Andrijan se je bil medtem popolnoma zagledal v svoje slike. Premlad je še, da bi razumel vse to. Tudi vi gledate le od daleč na ime, ki ga je poznal vsak češkoslovaški otrok.

»Tatiček!«

Da, dober vladar je gospodar svoje domovine in oče svojemu narodu. Zato so srečni narodi, ki jim vladajo domači vladarji. Gorje narodom, ki jim vladajo tuji kralji in cesarji.

Vse to boste razumeli šele, ko boste spoznali zgodovino svojega naroda in svojo lastno zemljo. »To je naša prva dolžnost«, tako nas je učil Masaryk.

Zapišimo si njegov nauk v srce!

Iz mladih peres •

PROSNJA BOŽIČKU

Ko boš zapuščal svetla nebesa,
polno sladkosti si v malho nabaši,
pisane svinčnike, zvezke, peresa,
potlej pa brž konjiča zajaši
in se oglasi pri Turkovi Daši!

SVETI VECER

Pri jaslicah v kotu
lučka gori,
na mizi božično
drevisce stoji.

V sreči blesteči
misel mi romana
k deci, ki nima
toplega doma...

M. Trstenjak